

KUNNALLISOIKEUS

Kuntien ja kuntayhtymien rooli suomalaisessa yhteiskunnassa on merkittävä. Ne vastaavat kahdesta kolmasosasta julkista palvelutuotantoa. Kuntalain mukaisesti ne vastaavat asukkaidensa hyvinvoinnista ja kestävästä kehityksestä alueellaan. Ne toimivat alueidensa kehittämisen keskeisinä toimijoina yhteistyössä valtion viranomaisten, muiden kuntien sekä yksityisten toimijoiden ja asukkaidensa kanssa. Entistä enemmän toimintamuodot ovat saaneet uusia organisointimuotoja. Kunnalliseen toimintaan vaikuttavat myös aiempaa vahvemmin Euroopan unionin ja Euroopan neuvoston taholta tulevat tekijät.

Kuntien toimintamuotojen muuttuessa on oikeudellisilla tekijöillä keskeinen merkitys. Kunnallinen itsehallinto ei merkitse vapautta hallinnon lainalaisuusvaatimuksesta. Toimintaa määrittävän oikeudellisen kokonaisuuden hallitseminen muodostuu kuitenkin entistä vaikeammaksi, kun mukaan tulee julkisoikeudellisen ja yksityisoikeudellisen kansallisen lainsäädännön lisäksi ylikansallista ainesta. Myös hallinnolle asetettu vaatimus ihmis- ja perusoikeusmyönteisestä tulkinnasta ja toiminnasta, samoin kuin hyvän hallinnon ja eettisten periaatteiden huomioonottamisen vaatimus korostuvat kuntien toiminnassa.

Kunnallisen itsehallinnon erityispiirteistä johtuen on kuntia koskevasti merkittäviä eroja esimerkiksi valtionhallintoa ja sen orgaaneja koskeviin säännöksiin. Silti myös valtion toimintatapojen yleispiirteinen tunteminen on tarpeellista, koska monilla alueilla yhteistoiminnalla valtion ja kuntien viranomaisten kesken on merkittävä asema (perusoikeuksien toteuttaminen, aluekehitysvastuu).

Kunnallisoikeudellisen aineksen tuntemus on keskeinen edellytys kunnan johto- ja esimiestehtävissä toimijoille, niin varsinaisessa kuntaorganisaatiossa kuin palvelutoiminnan uudellisissa organisaatiomuodoissa (kunnallisissa yhtiöissä, seudullisessa yhteistyössä, maakuntatasoisissa organisaatioissa). Tällaista tietoa edellytetään myös niiden erilaisilta asiantuntijatehtävissä toimijoilta.

Yhteiset oikeudelliset opinnot

Kunnallisoikeus kuuluu oppiaineena oikeustieteiden laitokseen yhdessä julkisoikeuden, vero-oikeuden, yritys juridiikan ja vakuutustieteen kanssa. Kandidaatin ja maisterin tutkintoihin sisältyy 16 ov yhteisiä oikeudellisia opintoja, jotka ovat pakollisia kunnallisoikeuden pääaineopiskelijoiden lisäksi julkisoikeuden, vero-oikeuden ja yritys juridiikan pääaineopiskelijoille. Kunnallisoikeuden pääaineopiskelijoiden tutkintorakenteessa nämä opinnot ovat

osin pakollisia pääaineopintoja ja osin pakollisia sivuaineopintoja. Yhteiset oikeudelliset opinnot muodostuvat seuraavista opintojaksoista:

- Johdatus oikeusjärjestykseen JOIKP0 (sis. pääaineeseen)
- Julkisoikeuden perusteet JOIKP1
- Eurooppaoikeus JOIKP2 (sis. pääaineeseen)
- Vero-oikeuden perusteet VOIKP1
- Oikeusteorian perusteet JOIKP5
- Kunnallisoikeuden perusteet KUNTA4.1 (sis. pääaineeseen)
- Johdatus yritys juridiikkaan YJURP015
- Sopimusoikeus YJURP020a (sis. pääaineeseen)

KANDIDAATIN JA MAISTERIN TUTKINTOJEN RAKENNE PÄÄAINEENA KUNNALLISOIKEUS

Kandidaatin tutkinto

Pääaineen perus- ja aineopinnot	37 ov
Yleisopinnot	11 ov
Kieliopinnot	11 ov
Harjoittelu	6 ov
Sivuaineopinnot	55 ov
Pakolliset sivuaineet	
– kunnallisan opinnot	11 ov
– oikeudelliset opinnot	9 ov
Vapaasti valittavat opinnot	35 ov
Kandidaatin tutkinto yhteensä	120 ov

Maisterin tutkinto

Kandidaatin tutkintoon vaadittavat opinnot	120 ov
Syventävät opinnot: kunnallisoikeus	40 ov
Maisterin tutkinto yhteensä	160 ov

OPINTOJEN SISÄLTÖ

Yleisopinnot

Orientoivat opinnot	1 ov
Tietotekniikan perusteet	2 ov
Kokoustekniikka ja neuvottelutaito	2 ov
Tiede ja filosofia	2 ov
Vaihtoehtoiset yleisopinnot: valittava vähintään	4 ov
– Tutkimusprosessin hallinta 3 ov (HALLP4)	
– Tutkimusmenetelmät, luentosarja b (sisältyy jaksoon HALLA9) 1 ov	
– Makrotalousteoria 4 ov (KTALA300)	
– Tilastotieteen perusteet 3 ov (TILTP6)	

Kieliopinnot

Tieteellinen kirjoittaminen	2 ov
Suullinen viestintä	1 ov
Ruotsin kielen kirjallinen ja suullinen taito	2 ov
I vieraan kielen kirjallinen ja suullinen taito	4 ov
II vieraan kielen kirjallinen taito tai I:n vieraan kielen syventävä kurssi	2 ov

Harjoittelu

6 ov

Kunnallisoikeuden perusopinnot

P1 Johdatus oikeusjärjestykseen	JOIKP0	2 ov
P2 Kunnallisen itsehallinnon oikeudelliset perusteet	KUNTA4:	

Kunnallisalan opinnot

P2a Kunnallisoikeuden perusteet I	KUNTA4.1.	2 ov
P2b Kunnallisoikeuden perusteet II	KUNTA4.2.	2 ov
P3 Hallintotoiminnan oikeudelliset perusteet	JOIKP3	2 ov
P4 Oikeussuoja kunnallishallinnossa	KUOIP4	2 ov
P5 Kunnallinen päätöksentekomenettely	KUOIP5	2 ov
P6 Työ- ja virkamiesoikeuden perusteet	YJURP075	3 ov

Kunnallisoikeuden aineopinnot 22 ov

A1 Eurooppaoikeus	JOIKP2	2 ov
A2 Sopimusoikeus	YJURP020a	2 ov
A3 Julkiset hankinnat ja kunnallinen sopimustoiminta	KUOIA3	3 ov
A4 Julkistalouden oikeudelliset perusteet	JOIKP6	3 ov
A5 Ympäristöoikeuden perusteet, (vaihtoehtoinen)	KUOIA5	2 ov
A6 Kaavoitus- ja rakentamisoikeus	KUOIA6	2 ov
A7 Valitaan vapaasti joko KUOIA5 tai jokin julkisoikeuden tai yritys juridiikan jakso Vapaaehtoisten yhteismäärä enintään		2 ov
A8 Kandidaattiseminaari	KUOIA8	3 ov
A9 Kandidaatintutkielma	KUOIA9	5 ov

Kunnallisoikeuden syventävät opinnot 40 ov

S1 Itsehallinto oikeuskysymyksenä	KUOIS1	4 ov
S2 Julkisen palvelutuotannon oikeudelliset periaatteet	KUOIS2	4 ov
S3 Alueiden kehittämisen oikeudelliset periaatteet	KUOIS3	2 ov
S4 Kansainvälinen kunnallisoikeus	KUOIS4	3 ov
S5 Kunnallisoikeudellinen tutkimus	KUOIS5	3 ov
S6 Kunnallisoikeuden tutkimusseminari	KUOIS6	4 ov
S7 Pro gradu -tutkielma	KUOIS7	20 ov

Sivuaineopinnot

Kunnallisoikeuden opintoihin sisältyy sivuaineopintoja 55 ov, joista pakollisia on yhteensä 20. Vapaasti valittavaksi sivuaineeksi suositellaan kunnallispolitiikan, kunnallistalouden, julkisoikeuden, yritys juridiikan, aluetieteen tai hallintotieteen opintoja. Opinnot voivat koostua joko yhdestä oppiaineesta tai ne voivat koostua useammasta oppiaineesta. **Yhdessä sivuaineessa on suoritettava vähintään 15 ov:n laajuiset opinnot.** Sivuai-
neen voi valita vapaasti. Opiskelijaa suositellaan kuitenkin suorittamaan yhdestä sivuai-
neesta aineopinnot. Kunnallisoikeuden pääaineopiskelija voi täydentää kunnallisalan
opintokokonaisuuden 15 ov:n laajuisiksi kunnallispolitiikan aineopintojaksolla tai kunnal-
listalouden perusopintojaksolla.

Sivuaineeksi voi valita myös Tampereen yliopiston muita oppiaineita eri laitoksilta ja tiede-
kunnista tai myös muiden yliopistojen oppiaineita. Opiskelijan kannattaa paneutua sivuai-
neiden valintaan huolella, sillä sivuaineilla saattaa olla olennaista merkitystä työuran kan-
nalta.

Pakolliset kunnallisalan opinnot 11 ov

Kunnat suomalaisessa yhteiskunnassa	KUNTA1	3 ov
Kuntien tehtävät ja niiden organisointi	KUNTA2	4 ov
Kuntien voimavarat ja niiden ohjaus	KUNTA3	4 ov

Pakolliset oikeudelliset sivuaineopinnot 9 ov

Johdatus yritys juridiikkaan	YJURP015	2 ov
Julkisoikeuden perusteet	JOIKP1	2 ov
Vero-oikeuden perusteet	VOIKP1	2 ov
Oikeusteorian perusteet	JOIKP5	2 ov

OPINTOJAKSOKUVAUKSET

Yleisopinnot

Ks. yleisopinnot opintojaksokuvaukset s. 13

Kieliopinnot

Ks. kieliopinnot opetusohjelmat kielikeskuksen opetusohjelma s. 15

H1 Harjoittelu 6 ov

Tavoitteet: Työharjoittelun aikana opiskelija perehtyy ensisijaisesti kunnan tai muun julkisen organisaation toimielinten toimintaan ja saa valmiuksia hallinto-, talous- sekä erilaisten suunnittelu- ja asiantuntijatehtävien itsenäiseen suorittamiseen.

Suoritustapa ja sisältö: Pakollinen 3 kk (12 työviikkoa) kestävä harjoittelu suoritetaan kunnan, kuntayhtymän, kunnallisen liikelaitoksen tai yhtiön palveluksessa. Harjoittelu voidaan suorittaa myös muun julkisen tai yksityisen organisaation asiantuntijatehtävissä taikka sen hallinto- ja taloustehtävissä.

Harjoittelujakson aikana opiskelija suorittaa harjoittelupaikassa hänelle osoitetut työtehtävät. Lisäksi harjoittelija laatii harjoitteluraportin ja teemaraportin harjoittelun valvojan antamien ohjeiden mukaan. Harjoittelupaikan antama työtodistus on osoituksena harjoittelun suorittamisesta. Työtodistuksesta tulee selvittää harjoittelijan suorittamat työtehtävät sekä eri hallinto- ja palveluyksiköissä suoritettavat harjoittelujaksot.

Ajankohta: Aikaisintaan toisen opiskeluvuoden jälkeen. Suositeltavaa on suorittaa harjoittelu kandidaatintutkinnon loppuvaiheessa. Harjoittelu suositellaan suoritettavaksi kesäaikana mutta sen voi suorittaa muulloinkin.

Edeltävät opinnot: Kunnallisan opinnot (15 ov)

Vastuupettaja: Kunnallispolitiikan lehtori toimii harjoittelun ohjaajana ja valvojana. Kunnallispolitiikan lehtori, amanuenssi ja yksi opiskelijoiden edustaja muodostavat toimikunnan, joka huolehtii harjoitteluasioiden käytännön järjestämisestä.

Harjoittelupaikkojen hankkiminen: Opiskelija hankkii itse harjoittelupaikan. Harjoittelutoimikunta avustaa harjoittelupaikan hankinnassa ja tekee esityksen harjoittelijasta harjoittelupaikkaan. Opis-

kelija jättää harjoittelua koskevan ilmoittautumislomakkeen kunnallisan harjoittelua koordinoivalle amanuenssille harjoitteluvuoden tammikuun loppuun mennessä. Määräaikaan mennessä harjoitteluun ilmoittautuneet opiskelijat voivat saada palkkaukseen työharjoittelutukea vuosittain käytettävissä olevan harjoittelumäärärahan puitteissa.

Harjoittelun vapautukset ja korvattavuus: Harjoittelun valvoja voi myöntää harjoittelusta kokonaan tai osittain vapautuksen pitkäaikaisen, lähinnä kunnan hallintotehtävissä saadun hallinnollisen työkokemuksen perusteella. Vapautus voidaan myöntää myös muissa organisaatioissa saadun hallinnollisen työkokemuksen perusteella. Silloin vapautus voi edellyttää kunnallishallintoon liittyvän harjoitustyön tekemistä.

KUNNALLISOIKEUDEN PERUSOPINNOT

P1. Johdatus oikeusjärjestykseen 2 ov (3 op) JOIKP0

Ks. julkisoikeus

P2. Kunnallisen itsehallinnon oikeudelliset perusteet

P2a. Kunnallisoikeuden perusteet I 2 ov (3 op) KUNTA4.1

Introduction to Local Public Law 3 ECTS

Tavoitteet: Antaa perustiedot kunnallishallinnon rakenteesta, toiminnasta ja toimintaperiaatteista.

Käsiteltävä asiakokonaisuus:

Kunnallisoikeus oikeudenalana
Kunnallisen itsehallinnon oikeudellinen perusta ja sisältö
Kunnan toimiala ja tehtävät
Kunnan talous
Kunnan toimintaa ohjaavat oikeudelliset periaatteet

Kunnan ja valtion suhteet
Kuntalaisen asema ja oikeudet
Luottamushenkilöiden asema
Kunnan toimielimet ja toimivallan jako
Oikeusturva kunnallishallinnossa

Annettava opetus: Luennot 14 h

Suoritustavat ja suorituksen sisältö:

Luennot

Kirjallisuus:

1 Heuru–Mennola–Ryynänen: Kunnallinen itsehallinto. Kunnallisoikeuden perusteet 2001.

2 Yksityiskohtainen perehtyminen seuraavaan lainsäädäntöön:

Suomen perustuslaki, luvut 1–2, 11 luku.
Kuntalaki 356/95

Euroopan neuvoston paikallisen itsehallinnon peruskirja (SopS 65/1991)

L Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan eräiden määräysten hyväksymisestä

Kuntien valtiosuuslaki 1147/96

Vastuupettaja: Kunnallisoikeuden lehtori

**P2b. Kunnallisoikeuden perusteet II
2 ov (4 op) KUNTA4.2**

Local Public Law 4 ECTS

Tavoitteet: Antaa kokonaiskuva kunnallisen itsehallinnon oikeudellisista perusteista ja kunnallishallinnon toiminnasta erilaisin muodoin.

Käsiteltävä asiakokonaisuus:

Kunnan asemaa ja tehtäviä määrittävä lainsäädäntö

Kunnat ja eurooppaoikeus

Kunnan ja valtion suhteet

Kunta politiikan tasona, viranomaisena ja palvelujen toteuttajana

Kunnan talous ja talouden tarkastus

Kunnan tehtävät ja perusoikeudet

Kuntien ja kuntayhtymien päätöksenteko

Kuntien julkis- ja yksityisoikeudellinen yhteistyö

Oikeusturva kunnallishallinnossa

Kunnallisen jaotuksen oikeudelliset perusteet

Annettava opetus: Yhteiset luennot kunnallisoikeuden perusteet I:n kanssa

Edeltävät opinnot KUNTA4.1

Suoritustavat:

Luennot

Kirjallisuus:

1A Harjula–Prättälä: Kuntalaki 2004 tai

1A Heuru: Kuntalaki käytännössä 2001.

2 Heuru: Kunta perusoikeuksien toteuttajana, sivut 41–205.

3 Yksityiskohtainen perehtyminen seuraavaan lainsäädäntöön:

Suomen perustuslaki, luvut 1–2, 11 luku.

Kuntalaki 356/95

Euroopan neuvoston paikallisen itsehallinnon peruskirja (SopS 65/1991)

L Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan eräiden määräysten hyväksymisestä

Kuntien valtiosuuslaki 1147/96

Kuntajakolaki 1196/1997

Vastuupettaja: Kunnallisoikeuden lehtori

P3. Hallintotoiminnan oikeudelliset perusteet 2 ov (3 op) JOIKP3

Ks. JOIKP3 Julkisoikeus

P4. Oikeussuoja kunnallishallinnossa 2 ov (3 op) KUOIP4

Legal protection in Local Government 3 ECTS

Tavoitteet: Antaa perustiedot erityisesti kunnallishallinnon toiminnan oikeudellisista reunaehdoista laillisuuskontrollin ja oikeussuojan kannalta. Tavoitteena on perehdyttää kunnallista itsehallintoa määrittäviin oikeudellisiin hyvän hallinnon periaatteisiin, valtionvalvontaan, kansalaisen oikeussuojaan ja muutoksenhakukeinoihin.

Käsiteltävä asiakokonaisuus:

1 Hyvä hallinto kunnallisessa toiminnassa

2 Kunnallishallinnon eettiset periaatteet

3 Kunnallisen itsehallinnon toiminnan ulkoinen valvonta

4 Kunnan asukkaan osallistumis- ja vaikuttamiskeinot

5 Kunnan toiminnan sisäinen valvonta

6 Kunnallisvalituksen erityispiirteet

7 Hallintokantelu

Annettava opetus: Luennot ja harjoitukset siten kuin lukuvuoden alussa ilmoitetaan. Luennot voidaan korvata kirjallisuustentillä ja harjoitukset esseellä, joka laaditaan kunnallisoikeuden professorin kanssa sovittavalla tavalla.

Suoritustavat ja suoritusten sisältö:

Luennot tai kirjallisuus sekä essee.

Kirjallisuustentti:

1 Heuru: Hyvä hallinto, Edita 2003.

2 Yhdestä kuntalain kommentaarista (Harjula–Prättälä 2004, Hannus–Hallberg 2000 tai Heuru 2001) muutoksenhakua koskeva luku.

Edeltävät opinnot: Hallintotoiminnan oikeudelliset perusteet

Vastuupettaja: kunnallisoikeuden professori

P5. Kunnallinen päätöksentekomenettely 2 ov (3 op) KUOIP5

The Meeting and Negotiations Practices in Local Government 3 ECTS

Tavoitteet: Antaa valmiudet toimia käytännössä kunnallisten toimielinten puheenjohtajana, sihteerinä ja esittelijänä. Perehdyttää kunnallisessa kokous- ja neuvottelumenettelyssä ilmeneviin keskeisiin oikeudellisiin ongelmatilanteisiin.

Käsiteltävä asiakokonaisuus:

Kunnallisten kokousten valmistelu
Kokouksen johtaminen
Luottamushenkilöiden ja esittelijän rooli
Kokousten jälkitoimet täytäntöpanotoimintaan
Tutustuminen valtuustotyöskentelyyn
Kunnalliset neuvottelutilanteet

Annettava opetus: Seminaarityöskentely. Ryhmätyönä organisoidut kokoustilanteet

Suoritustavat ja suorituksen sisältö:

Jokainen opiskelija toimii vuorollaan kokouksen puheenjohtajana, sihteerinä ja esittelijänä sekä osallistuu aktiivisesti kurssilla annettavien tehtävien suorittamiseen. Kurssin *ohjelmamateriaalina* käytetään kirjaa Lehkonen, Raimo: Kokous- ja neuvottelu kunnassa 1997 ja Suomen kuntaliiton julkaisua Kunnan kokousmuisti 2000.

Vastuuopettaja: Kunnallisoikeuden lehtori

P6. Työ- ja virkamiesoikeuden perusteet YJURP075

Ks. yritys juridiikka

KUNNALLISOIKEUDEN AINEOPINNOT

A1. Eurooppaoikeus 2 ov (3 op) JOIKP2

Ks. julkisoikeus

A2. Sopimusoikeus 2 ov (3 op) YJURP020a

Ks. yritys juridiikka

A3. Julkiset hankinnat ja kunnallinen sopimustoiminta 3 ov (5 op) KUOIA3
Juridical Basis of Local Public Contracts and Purchase 5 ECTS

Tavoite: Antaa kokonaiskuva kunnan tehtävien toteuttamisesta yksityisoikeudellisin toimintamuodoin. Antaa opiskeli-

jalle perustiedot julkisyhteisön asemasta sopijaosapuolena. Perehdyttää julkisia hankintoja koskeviin oikeudellisiin kysymyksiin.

Käsiteltävä kokonaisuus:

- Julkiset hankinnat
- Kunnalliset liikelaitokset ja yhtiöt
- Ostopalvelut
- Kunnallishallinnon sopimukset ja niiden erityispiirteet

Suoritustavat:

Luennot 10 h

Kirjallisuus:

- 1 Pohjonen: Julkisia hankintoja koskeva oikeuskäytäntö 2002
- 2 Mäkinen: Maankäyttösopimus ja hyvä hallinto 2000 s. 1–17, 38–105, 248–252 ja 436–458 ja Jääskeläinen–Syrjänen: Maankäyttö- ja rakennuslaki. Käytännön käsikirja 2003, 369–398.
- 3 Yksityiskohtainen perehtyminen seuraavaan lainsäädäntöön:
L julkisista hankinnoista 1505/1992
Maakaari 540/1995
Hallintolaki 434/2003
Osakeyhtiölaki 734/78
Osuuskuntalaki 1488/2001
L yhdistyksistä 503/89
L välimiesmenettelystä 967/92
L kilpailunrajoituksista 480/92
Vahingonkorvauslaki 412/74
Markkinaoikeuslaki 1527/2001

Edeltävät opinnot: Sopimusoikeus YJURP020a.

Vastuuopettaja: Kunnallisoikeuden tuntiopettaja/Kunnallisoikeuden professori

A4. Julkistalouden oikeudelliset perusteet 3 ov (5 op) JOIKP6

Legal Basis of Public Finances 4,5 ECTS

Ks. julkisoikeus

A5. Ympäristöoikeuden perusteet 2 ov (3 op) KUOIA5

Introduction to Environmental Law

Tavoite:

Antaa pääpiirteittäinen kuva ympäristöoikeuden kokonaisrakenteesta ja ympäristöllisestä päätöksenteko- ja ohjausjärjestelmästä.

Käsiteltävä asiakokonaisuus:

Ympäristöoikeuden keskeiset sektorit
Ympäristöoikeuden periaatteet
Perusoikeudet ja ympäristö
Ympäristön pilaamisen torjunta
Luonnon- ja kulttuuriympäristön suojeleminen

Luonnonvarojen käytön sääntely
Maankäytön suunnittelun ja rakentamisen sääntely
Ympäristöllinen päätöksenteko- ja ohjausjärjestelmä

Annettava opetus: Luennot 20 h

Suoritustavat ja suorituksen sisältö:

Ekroos–Kumpula–Kuusiniemi–Vihervuori:
Ympäristöoikeuden pääpiirteet. WSOY 2002,

Vastuuopettaja: Kunnallisoikeuden lehtori

Pakollisuus: vaihtoehtoinen

A6. Kaavoitus- ja rakentamisoikeus 2 ov (4 op) KUOIA6

Planning and Building Law

Tavoitteet: Perehdyttää maankäytön suunnittelua koskevaan oikeuteen sekä rakentamisen sääntelyyn

Käsiteltävä asiakokonaisuus:

Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen suunnittelujärjestelmä

Kaavajärjestelmä ja suunnittelutarve

Rantarakentamisen sääntely

Rakennussuojelu

Osallistumisoikeudet ja vuorovaikutteinen suunnittelu

Maankäytön toteuttaminen

Rakentamiseen liittyvät luvat ja ilmoitukset

Oikeusturva maankäytössä ja rakentamisessa

Annettava opetus: Luennot (20 h) järjestetään yhteisesti jakson 1.1. kanssa.

Suoritustavat ja suorituksen sisältö:

Yhteiset luennot jakson 1.1. kanssa:

Jääskeläinen–Syrjänen: Maankäyttö- ja rakennuslaki selityksineen. Rakennustieto Oy 2003 tai Ekroos–Majamaa: Maankäyttö- ja rakennuslaki. Edita 2003.

Lainsäädäntö:

Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999

Maankäyttö- ja rakennusasetus 895/1999

L ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä 468/1994

A ympäristövaikutusten ympäristömenetelmästä 2687/1999

Luonnonsuojelulaki 1096/1996

Luonnonsuojeluasetus 160/1997

Rakennussuojelulaki 60/1985

Vastuuopettaja: Kunnallisoikeuden lehtori

A7. Vaihtoehtoiset opintojaksot

Ks. KUOIA5 tai julkisoikeus ja yritys juridiikka.

A8. Kandidaattiseminaari 3 ov (5 op) KUOIA8

Seminar in Local Public Law (in intermediate level) 5 ECTS

Tavoite: Luoda perusvalmiuksia tieteellisen kirjallisen esityksen laatimiseen kunnallisoikeudellisesta aiheesta. Harjaannuttaa kirjallisen ja suullisen esitystaidon käyttämiseen. Kehittää tieteelle ominaista kriittistä tarkastelutapaa. Antaa yleiskuva oikeudellisista tiedonhaku- ja tietopalvelujärjestelmistä.

Käsiteltävät asiakokonaisuudet:

Oikeustieteellisen tutkimuksen menetelmät ja kysymyksenasettelut

Oikeustieteellinen tutkimus prosessina
Kunnallisoikeudellisen tutkimuksen lähdemateriaali ja sen käyttäminen tutkimuksessa

Kirjallisen esityksen laatiminen erikseen sovittavista aiheista

Suoritustavat:

Annettava opetus: seminaarityöskentely, ryhmä- ja yksilöohjaus.

Esitelmän laatiminen ja sen suullinen esittely ryhmälle. Aktiivinen osallistuminen esitelmien arviointikeskusteluun.

Oheiskirjallisuus: Husa–Mutanen–Pohjolainen: Kirjoitetaan juridiikkaa 2001 tai uudempi, Timonen, Pekka: Johdatus lainopin metodiin ja lainopilliseen kirjoittamiseen. Saatavissa osoitteessa www.helsinki.fi/oik/tdk/tutkopas.html

Edeltävät opinnot: Perusopinnot ja pääosa aineopinnoista

Vastuuopettaja: Kunnallisoikeuden lehtori

A9. Kandidaatintutkielma 5 ov (8 op) KUOIA9

Bachelor's Thesis 8 ECTS

Tavoite: Perehtyminen tutkimustyöhön, -menetelmiin ja tieteellisten lähteiden käyttöön laatimalla tutkielma jostakin julkisoikeuden alaan kuuluvasta aiheesta. Tutkielman tulee muodostaa kokonaisuus, joka osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman kohteena olevaan aihepiiriin ja siihen liittyvään problematiikkaan, tarvittavien tutkimusmenetelmien hallintaan ja valmiutta selkeään asiatekstin laadintaan.

Tutkielmaan liittyvän kypsyysnäytteen tulee osoittaa, että kirjoittaja hallitsee tutkielman aihepiirin ja että hänellä on riittävä valmius asiansa ilmaisemiseen.

Käsiteltävä asiakokonaisuus: Tutkielma laaditaan opettajan johdolla ja hänen hyväksymästään aiheesta. Se voidaan laatia myös ryhmätyönä. Tällaiselta tutkielmalta edellytetään, että kunkin opiskelijan osuus on arvioitavissa ja että tutkielman laatimiseen tarvittava työmäärä vastaa kunkin tekijän osalta yksin tehdyn tutkielman laatimiseen vaadittavaa työpanosta. Tutkielman ohjepituus on 30 normaalikoosta (A4) sivua, Tutkielman arvostelussa kiinnitetään huomiota käytettävien tutkimusmenetelmien hallintaan, asialliseen sisältöön, tietojen dokumentointiin ja kielenkäyttöön.

Suoritustavat ja suoritusten sisältö:

Suoritus sisältää tutkielman ja siihen liittyvän kypsyysnäytteen. Tutkielma jätetään kahtena kappaleena laitoksen kansliaan. Tämän jälkeen opiskelijan on suoritettava kypsyysnäyte. Kypsyysnäytteeseen osallistumisesta on aina sovittava tutkielman tarkastajan kanssa. Kypsyysnäyte muodostuu jostakin tutkielman aihepiiristä laadittavasta kirjoituksesta. Kypsyysnäytteen arvostelussa kiinnitetään huomiota kirjoituksen asialliseen sisältöön ja kielenkäyttöön. Tutkielma ja kypsyysnäyte arvostellaan yhtenä kokonaisuutena.

Vastuuopettaja: Kunnallisoikeuden lehtori ja kunnallisoikeuden professori

SYVENTÄVÄT OPINNOT

S1. Itsehallinto oikeuskysymyksenä 4 ov (6 op) KUOIS1

The Juridical perspective on Local and Regional Self-Government 6 ECTS

Tavoite: Perehtyä syvällisesti itsehallintoperiaatteen julkiselle toiminnalle ja palvelutuotannolle asettamiin oikeudellisiin vaatimuksiin ja periaatteisiin sekä ajankohtaiseen keskusteluun ja kansainvälisiin vaikutuksiin.

Sisältö: Kunnallista ja alueellista itsehallintoa koskevat teoreettiset käsitykset ja suuntauksat, tutkimus ja ajankohtainen kansainvälinen keskustelu.

Annettava opetus: Työseminaari ja sen yhteydessä laadittava laajahko essee,

jonka muodossa perehdytään vaatimusten mukaiseen kirjallisuuteen.

Kirjallisuus:

- 1 Mennola: Maakunnan vapaus, Vammala 1990 ja Heuru: Kunnan päätösvallan siirtyminen, Tampere 2000.
- 2 Valtioneuvoston selonteko Eduskunnalle uuden kuntalain soveltamisen vaikutuksista kuntien hallintoon ja toimintaan VNS 3/1999 vp ja Hoikka-Lehkonen-Rajala-Ryynänen-Siitonen-Tetri: Kuntalaki kunnallishallinnon peruslakina. Kuntalain seurantalutkimus. Tampere 1999.
- 3 Ryynänen: Muuttuva kunnallisoikeus. Tampere 1999.
- 4 Kunnallistieteellisen aikakauskirjan yhden vuosikerran artikkelit
- 5 Euroopan neuvoston kunnallista ja alueellista demokratiaa koskeviin suosituksiin perehtyminen
- 6 Ruotsin hallinnonuudistusasiakirjoihin perehtyminen (esim. SOU 2003:123 Ansvarskommittén)
- 7 Valinnainen itsehallintojärjestelmiä käsittelevä ulkomainen tutkimus (sovittava opettajan kanssa)

Suoritustapa: Työseminaari, essee ja kirjallisuus

Vastuuopettaja: Kunnallisoikeuden professori

Pakollisuus/vaihtoehtoisuus: Pakollinen

S2. Julkisen palvelutuotannon oikeudelliset periaatteet 4 ov (6 op) KUOIS2

The Juridical Basics and Development of Public Service Production 6 ECTS

Tavoite: Perehdyttää julkisen hallinnon ja palvelutuotannon kehittämissä linjauksiin ja oikeudellisiin reunaehtoihin, eri alojen keskeisiin säädöksiin ja kehittää valmiuksia ymmärtää niiden kehityspiirteitä ja erityisesti uutta lainsäädäntöä.

Käsiteltävä asiakokonaisuus:

- julkisen hallinnon vireillä olevat uudistussuunnitelmat ja uudistusperiaatteet kunnallisen itsehallinnon näkökulmasta
- kunnan asema julkisten palvelujen tuottajana
- julkisen palvelutuotannon keskeiset alueet (sosiaali- ja terveydenhuolto sekä opetus- ja sivistystoimi) ja niissä tapahtuvat muutokset

- kunnan ja valtion välisen työnjaon periaatteet
- EU:n ja Euroopan neuvoston vaikutukset kunnallisen palvelutuotannon toteutukselle

Opetus ja työmuodot: Luennot ja kirjallisuus

Annettava opetus: Luentoja 12 tuntia

Suoritustavat ja suoritusten sisältö:

- 1 Luennot
- 2 Heuru: Kunta perusoikeuksien toteuttajana. Talentum 2002.
- 3 Sutela: Sosiaali- ja terveystalouden ulkoistaminen. Oikeudelliset reunaehdot. Edita 2003.
- 4 Uoti: Taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset perusoikeudet kunnallisessa päätöksenteossa. Tampere 2003 tai Rasinmäki: Yksityistäminen kunnallishallinnossa. Lakimiesliiton kustannus 1997 tai Nummela–Ryynänen: Kansalainen ja uusi hallinto. Lakimiesliiton kustannus 1996.
- 5 Jokin julkisen palvelutuotannon kansainvälinen julkaisu
- 6 Yksityiskohtainen perehtyminen aiheeseen liittyvään lainsäädäntöön (tarkemmin luennoilla)

Vastuopettaja: Kunnallisoikeuden professori

Pakollisuus/vaihtoehtoisuus: Pakollinen

S3. Alueiden kehittämisen oikeudelliset perusteet 2 ov (4 op) KUOIS3

Legal Aspects of Regional Development
4 ECTS

Tavoite: Perehdyttää kuntien, kuntayhtymien ja muiden alueviranomaisten suorittamaan aluekehitystyöhön ja sitä määrittäviin oikeudellisiin periaatteisiin ja säännöksiin, sekä eri hallinnontasojen välisen työnjaon peruseriaatteisiin ja kehityspiirteisiin.

Käsiteltävä asiakokonaisuus:

- EU:n, valtion, alueiden ja kuntien välinen työnjako
- aluekehityslainsäädäntö
- itsehallintoperiaate aluetasolla Suomessa ja muissa Euroopan maissa
- Euroopan unionin ja Euroopan neuvoston vaikutukset aluehallintoon
- Regionalismi ja federalismi
- Erilaiset hallinnonuudistushankkeet ja kokeilut

Annettava opetus: Luentoja 6 tuntia

Opetus ja työmuodot: Luennot ja kirjallisuus, joka tentitään esseen muodossa
Suoritustavat ja suoritusten sisältö:

- 1 Luennot
- 2 Kirjallisuus, joka tentitään esseen muodossa:
 - kaksi alueellistumisen kansainvälistä kehitystä esittelevää teosta (sovittava opettajan kanssa)
 - jokin Suomen aluehallinnon uudista käsittelevä virallisasiakirja (sovittava opettajan kanssa)
 - Euroopan neuvoston alueellisen itsehallinnon peruskirjan valmisteluaineisto ja peruskirjaluonnos
 - Aluekehittämistä koskeva lainsäädäntö ja virallisaineisto

Vastuopettaja: Kunnallisoikeuden professori

Pakollisuus/vaihtoehtoisuus: Pakollinen

S4. Kansainvälinen kunnallisoikeus 3 ov (5 op) KUOIS4

International Perspective on Local Public Law
5 ECTS

Tavoite: Perehdyttää Eurooppaoikeuden perusteisiin kunnallisen ja alueellisen toiminnan näkökulmasta sekä antaa yleiskuva kunnallishallinnon ja kunnallisen palvelutuotannon eri maissa vireillä oleviin uudistushankkeisiin ja antaa tietoa niiden vertailemiseksi oman maamme tilanteeseen.

Käsiteltävä asiakokonaisuus:

- Euroopan unionin säännösten ja Euroopan neuvoston peruskirjojen ja suositusten vaikutukset suomalaiseen kunnallishallintoon
- Kansainväliset uudistushankkeet ja -linjaukset
- Keskeiset erot ja yhtäläisyydet suomalaisen ja eräiden muiden maiden kunnallishallinnon kesken

Opetus ja työmuodot: Luennot 8 tuntia sekä kirjallisuus

Suoritustavat ja suoritusten sisältö:

- 1 Luennot
- 2 Kirjallisuus, joka tentitään esseen muodossa:
 - Alue- ja paikallisdemokratia Euroopan unionissa. EU:n Alueiden komitean julkaisu, Bryssel 1999 tai Lidström: Kommunsystem i Europa. Malmö 2003.

- Jokin seuraavista: Pöyhönen: Euroopan kunnallissopimus. Edita 1996, tai Ryytänen: Paikallinen itsehallinto Euroopan yhdentymiskehityksen varjossa. Vantaa 1997 tai Ryytänen: Euroopan unioni ja itsehallinto. Tampere 2003.
- Mäenpää: Eurooppalainen hallinto-oikeus. Jyväskylä 2001.
- Tutustuminen Euroopan neuvoston kunnallishallintoa koskeviin suosituksiin

Vastuopettaja: Kunnallisoikeuden professori

Pakollisuus/vaihtoehtoisuus: Pakollinen

S5. Kunnallisoikeudellinen tutkimus 3 ov (5 op) KUOIS5

Research Methods in Local Public Law
5 ECTS

Tavoite: Antaa peruskäsitys kunnallisoikeudellisesta tutkimuksesta, sen kehityksestä, erilaisista lähestymistavoista ja kunnallisoikeudellisen tutkimuksen tehtävistä. Tavoitteena on antaa valmiuksia kunnallisoikeudellisen tutkimuksen laadintaa varten.

Käsiteltävä asiakokonaisuus:

- kunnallisoikeudellinen tutkimus Suomessa ja eräissä muissa maissa
- kunnallisoikeudellisen tutkimuksen metodit ja erityispiirteet
- tutkimusprosessi

Opetus- ja työmuodot: Luennot 10 tuntia ja esseiden muodossa tentittävä kirjallisuus

Suoritustavat ja suoritusten sisältö:

- 1 Luennot
 - 2 Kunnallisoikeudelliseen tutkimukseen liittyvä kirjallisuus, joka tentitään esseiden muodossa siten, että esseessä tarkastellaan kirjallisuutta oman tutkimusaiheen kannalta:
- Husa–Mutanen–Pohjolainen: Kirjoitetaan juridiikkaa 2001 tai Timonen, Pekka: Johdatus lainopin metodiin ja lainopilliseen kirjoittamiseen. Saatavissa osoitteessa www.helsinki.fi/oik/tdk/tutkopas.html
 - kaksi kunnallisoikeudellista monografiaa tai väitöskirjaa
 - Husa: Julkisoikeudellinen tutkimus. Acta Universitatis Lapponiensis nro 4, 1995.

- Marcusson: Mot en ny kommunalrätt. Göteborg 1992.
- Sutela: Oikeusvertailun mahdollisuudet. Vertailukohteena kunnallinen kansanäänestysinstituutio. Lakimies 1/2001.
- Tutustuminen johonkin vastaväittäjän kunnallisoikeuden väitöskirjasta antamaan lausuntoon (esim. Husa, Lakimies 2000 s. 626–657 tai Kalima, Lakimies 2000 s. 446–476).
- Jokin ulkomainen kunnallisoikeudellinen tutkimus

Vastuopettaja: Kunnallisoikeuden professori

Pakollisuus/vaihtoehtoisuus: Pakollinen

S6. Kunnallisoikeuden tutkimus- seminaari 4 ov (8 op) KUOIS6

Research Seminar for Master's Thesis 8 ECTS

Tavoite: Kehittää valmiuksia tieteelliseen tutkimustyöhön, erityisesti kunnallisoikeuden tutkimusongelmien hahmottamiseen ja niiden teoreettisten taustojen analysointiin.

Käsiteltävä asiakokonaisuus:

Kunnallisoikeuden tutkimusongelmien ja niihin liittyvien teoreettisten kysymysten käsittely.

Annettava opetus: Seminaarityöskentely kahtena lukukautena.

Suoritustapa: Seminaarityöskentelyyn kuuluu pro gradu -tutkielman tutkimussuunnitelman esittäminen, aiheeseen liittyvän seminaarityön tekeminen ja oppointi.

Vastuopettaja: Kunnallisoikeuden professori

Pakollisuus/vaihtoehtoisuus: Pakollinen

S7. Pro gradu -tutkielma 20 ov (40 op) KUOIS7

Master's Thesis 40 ECTS

Tavoite: Perehtyä tieteelliseen ajatteluun ja tutkimustyöhön laatimalla tutkielma jostakin kunnallisoikeuden alaan kuuluvasta aiheesta. Tutkielman tulee muodostaa kokonaisuus, joka osoittaa perehtyneisyyttä aihetta koskevaan tieteelliseen tutkimukseen, kykyä aiheen teoreettiseen jäsentämiseen, tarvittavien tutkimusmenetelmien hallintaa ja tieteellisen kirjoittamisen taitoa.

Käsiteltävä asiakokonaisuus: Tutkielma laaditaan professorin johdolla ja hänen hyväksymästään aiheesta. Tutkielma voidaan, jos aihe on siihen sopiva, laatia professorin suostumuksella myös ryhmätyönä. Edellytyksenä on, että kunkin opiskelijan laatima osuus on selvästi erotettavissa ja että siihen tarvittava työmäärä vastaa kunkin tekijän osalta yksin tehdyn tutkielman laatimiseen vaadittavaa työpanosta.

Suoritustapa: Harjoitusaineen laatiminen, tutkielman laatiminen sekä kypsyysnäytteen suorittaminen. Ennen tutkielman laatimista opiskelijan on kirjoitettava professorin määräämät harjoitusaineet. Aineita kirjoitetaan yksi (n. 20 sivua) tai tarvittaessa useampia, enintään kuitenkin

kolme. Harjoitusaine kirjoitetaan tutkielman aihepiiristä ja sen tehtävänä on valmistaa tutkielman kirjoittamista varten. Harjoitusaineen tarkastaa professorin ohella myös suomen kielen opettaja. Tutkielman laatimisen jälkeen opiskelijan on suoritettava kypsyysnäyte. Sen tulee osoittaa, että opiskelijalla on hyvä äidinkielen taito ja että hän on perehtynyt tutkielman aihepiiriin. Asiallisen sisällön ohella kypsyysnäytteen arvostelussa kiinnitetään huomiota siihen, että kirjoitus on johdonmukainen, selkeä sekä kielellisesti moitteeton. Tutkielma ja siihen liittyvä kypsyysnäyte arvostellaan yhtenä kokonaisuutena.

Vastuupettaja: Kunnallisoikeuden professori